

พิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยเพื่อการเรียนรู้ : สวนประติมากรรมแห่งพิพิธภัณฑ์ฮิรชฮอร์น

Learning through Museum of Contemporary Art: Hirshhorn Museum
and Sculpture Garden

อติยศ สรรคบุรานุรักษ์*

บทคัดย่อ

พิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัย คือ สถานที่แห่งการบอกเล่าเรื่องราว แนวคิดและการสะท้อนกลับของจิตวิญญาณในความเป็นมนุษย์ ผ่านผลงานศิลปะที่กลั่นกรองและตกผลึกทางความคิดของศิลปินผู้สร้างผลงาน พิพิธภัณฑ์ฮิรชฮอร์น (Hirshhorn Museum) เป็นพิพิธภัณฑ์แสดงงานประติมากรรมร่วมสมัย ซึ่งเก็บและรักษาชิ้นงานต่างๆ จากยุคศตวรรษที่ 20 และ 21 ซึ่งได้รวบรวมผลงานของศิลปินชื่อดังไว้มากมาย เช่น ปาโบลปิกลัสโซ (Pablo Picasso,) เฮนรีมัวร์ (Henry Moore) แจ็คสันพอลล็อก (Jackson Pollock) มอร์ริสลูอิส (Morris Louis) ฟรานซิสเบคอน (Francis Bacon) ราฟาเอลโซเยอ (Raphael Soyer) เป็นต้น และภายนอกของพิพิธภัณฑ์แห่งนี้ถูกจัดให้เป็นสวนประติมากรรม ที่รวบรวมผลงานของศิลปินชื่อดัง อย่างออกุสต์ (Auguste Rodin) เดวิดสมิธ (David Smith) อเล็กซานเดอร์ คาลเดอร์ (Alexander Calder) เจฟฟ์คุน (Jeff Koons) และรวมไปถึงศิลปินจากทั่วทุกมุมโลก ผลงานศิลปะในสวนแห่งนี้นอกจากจะถ่ายทอดแนวความคิด ความงามของศิลปินผู้สร้างผลงานแล้ว ยังก่อให้เกิดความงดงามในการจัดวางทางพื้นที่อีกด้วย สวนประติมากรรมแห่งพิพิธภัณฑ์ ฮิรชฮอร์น (Hirshhorn Museum) จึงเป็นสถานที่ในการบอกเล่าเรื่องราวถ่ายทอดความรู้ ความคิด การเปลี่ยนผ่านจากอดีตสู่ปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

Museum of Contemporary Art is the place to tell the story, concept and the reflection of the spirit of humanity. Through the art of moderation and crystallize the idea of the artist who created the work. Hirshhorn Museum is a museum exhibition of contemporary sculpture. The collection and treatment of different parts. From the 20th century and which has gathered together 21 works of many famous artists. Notable artists in the collection include: Pablo Picasso, Henri Matisse, Mary Cassatt, Thomas Eakins, Henry Moore, Jackson Pollock, Mark Rothko, Franz Kline, Hans Hofmann, Morris Louis, Kenneth Noland, John Chamberlain, Francis Bacon, Willem de Kooning, Milton Avery, Ellsworth Kelly, Louise Nevelson, Arshile Gorky, Edward Hopper, Larry Rivers, and Raphael Soyer among others. Outside the museum is a sculpture garden, featuring works by artists including Auguste Rodin, David Smith, Alexander Calder, Jeff Koons and others. Outside the museum is a sculpture garden, featuring works by artists including Auguste Rodin, David Smith, Alexander Calder, Jeff Koons and

* อาจารย์ สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

including artists from all over the world. Sculpture garden, in addition to conveying ideas, the beauty of the artists who create it. Also contributes to the beauty of the layout of the area as well. Hirshhorn Museum and Sculpture Garden is the place to tell the story of how the idea of the transition from the past to the present as well.

บทนำ

พิพิธภัณฑ์และการแสดงผลงานศิลปะร่วมสมัย หมายถึงสิ่งที่เก็บผลงานศิลปะประเภทจิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ สื่อผสมและอีกหลากหลายทัศนทางเทคนิคและการตีความหมาย อันปรับเปลี่ยนไปตามมโนคติและความเชื่อในการสร้างสรรค์นั้นๆ ซึ่งพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยได้รวบรวมไว้ซึ่งความสำคัญของแนวคิดและการสะท้อนกลับของจิตวิญญาณในความเป็นมนุษย์ด้วยกระบวนการทัศนธาตุทางทัศนศิลป์ การให้ความรู้และการสร้างบรรยากาศแห่งความอยากรู้ ด้วยแนวทางในการจัดวางที่มีความเหมาะสม ชวนให้ผู้ชมเกิดความคล้อยตาม ด้วยการเว้นระยะพื้นที่ว่าง การจัดแสงและเงาตกกระทบให้เกิดมิติ ที่เล่าความคิด ความรู้สึก อันชักชวนให้ตกเข้าไปอยู่ภายใต้กวั่งค์แห่งจิตวิญญาณในผลงานศิลปะชิ้นนั้นๆ

ผลงานที่จะกล่าวถึงและเกิดความซึ้งคิดในเรื่องของการอยู่อย่างมีส่วนร่วมในวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนในโลกซึ่งเจริญด้วยระบบการศึกษา ชีวิตความเป็นอยู่และการมีอยู่ของการสร้างสรรค์ในจิตวิญญาณของคนในชาติอย่างประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมักมีการสอดแทรกผลงานศิลปะไว้ในตัวเมืองต่างๆ โดยสามารถพบเห็นได้ทั่วไป ชวนให้ชวนซึ่งถึงการให้ความสำคัญยิ่ง ซึ่งทั้งนี้มีผลงานศิลปะให้พบเห็นหลากหลายประเภทผลงาน หากแต่ในโอกาสนี้ขอหยิบยกผลงานที่มีความโดดเด่นอยู่มาก คือ ผลงานประติมากรรม อันเป็นผลงานที่สามารถติดตั้งอยู่ได้อย่างมีส่วนร่วมในทุก ๆ สถานที่ และเป็นสิ่งซึ่งแสดงถึงบทบาทและเป็นการสะท้อนถึงวัฒนธรรมในความเป็นอยู่ของพื้นที่หรือกลุ่มคนในพื้นที่นั้นๆ การได้สัมผัสและการเข้าถึงศิลปะเป็นแนวทางที่สนับสนุนโดยการ

ทำงานของรัฐ ซึ่งมุ่งเน้นถึงการให้ความคิด ผ่อนคลาย ความงามและสุนทรีภาพของตัวเมือง หรือการระลึกรู้ถึงความสำคัญในอดีตบางประการในบางพื้นที่ ซึ่งทั้งหลายเหล่านี้ได้ชี้ให้เห็นถึงการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความตระหนักในความสำคัญทางศิลปะ โดยทั้งสิ้น การจัดกระบวนการทางการศึกษาด้วยการบูรณาการความรู้ร่วมกับศาสตร์ทางศิลปะแบบแนวทางการสอนที่เป็น Art based Education หรือแบบ STEAM Education ให้กับเยาวชนของชาติจึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งของการส่งเสริมและการส่งต่อให้เยาวชนเติบโตขึ้นอย่างสร้างสรรค์ ทำให้ประชากรชาติเจริญด้วยความคิด การยอมรับในผู้ที่คิดต่างที่สร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นปัจจัยพื้นฐานอันสำคัญของประเทศที่พัฒนาแล้ว

ความหมายของพิพิธภัณฑ์

สภาการพิพิธภัณฑ์สถานระหว่างชาติ (International Council of Museums) หรือ ICOM ได้ให้คำจำกัดความของพิพิธภัณฑ์ไว้ว่า “พิพิธภัณฑ์ หรือ Museum เป็นสถาบันถาวรที่จัดตั้งขึ้นโดยไม่แสวงหาผลกำไร เพื่อให้บริการแก่สังคมและพัฒนาสังคม และเปิดโอกาสให้สาธารณชนเข้าไปใช้บริการโดยพิพิธภัณฑ์ทำหน้าที่รวบรวม สงวนรักษา สื่อสาร เนื้อหา และจัดแสดงนิทรรศการ เพื่อวัตถุประสงค์ในการค้นคว้า การศึกษาวิจัย สันทนาการ วัตถุประสงค์ทางวัฒนธรรมของมนุษยชาติและสิ่งแวดล้อม” (ICOM, 1994,p.239)

พิพิธภัณฑ์ (Museum) หมายถึง สถาบันถาวรที่ให้บริการแก่สังคมและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม (ICOM,2010 : 43) ทำหน้าที่อนุรักษ์ค้นคว้า วิจัย เผยแพร่ความรู้และจัดแสดงมรดกทางวัฒนธรรม

ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม (ICOM, 2010 : 36) รวมถึงการจัดแสดงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของมนุษย์ เช่น ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ นิเวศวิทยา เป็นต้นฯ (กานต์วี ชมเชย, 2557:7)

คำว่า มิวเซียม มีความหมายรวมไปถึงงานเก็บสะสมทุกประเภทที่เปิดบริการแก่สาธารณะ ซึ่งได้แก่วัตถุทางศิลปะ งานช่าง วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือ โบราณคดี รวมไปถึงสวนสัตว์ และสวนพฤกษศาสตร์ แต่ไม่รวมถึงห้องสมุด ยกเว้นเสียแต่ว่าห้องสมุดเหล่านั้น จะมีส่วนจัดแสดงถาวรอยู่ในความดูแล” (ฐานข้อมูลพิพิธภัณฑ์ในประเทศไทย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร, 2554)

สามารถกล่าวได้ว่า พิพิธภัณฑ์ หมายถึง สถานที่ที่จัดตั้งขึ้นอย่างถาวร เพื่อให้บริการแก่สังคม พร้อมทั้งพัฒนาความรู้ของประชาชนในสังคม โดยการรวบรวมผลงาน มรดกทางวัฒนธรรมทั้งที่เป็น นามธรรมและรูปธรรม อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา วิจัย ค้นคว้า และสันถนาการของมวลมนุษยชาติ ดังนั้นในกระบวนการที่จะทำให้พิพิธภัณฑ์ทำหน้าที่ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็ต้องอาศัยรูปแบบการบริหารจัดการที่ดีมาใช้ในการจัดการพิพิธภัณฑ์ อันมีลักษณะเฉพาะ โดยมีส่วนสำคัญที่ควรกล่าวถึง ได้แก่ 1) การเก็บสะสม รวบรวมวัตถุ (Collection) 2) การอนุรักษ์ (Preservation) 3) การศึกษาค้นคว้าวิจัย (Research) 4) การเผยแพร่ความรู้และการจัดแสดง (Communication and Exhibition) และ 5) การบริหารจัดการ (Management) (กานต์วี ชมเชย, 2557:1) ดังนั้นการบริหารจัดการทางพิพิธภัณฑ์จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อกระบวนการเรียนรู้และการทำความเข้าใจทางศิลปะของคนในชาติ รูปแบบของพิพิธภัณฑ์มีการจัดแบ่งรูปแบบได้หลายลักษณะ เช่น แบ่งตามผู้เป็นเจ้าของ (พิพิธภัณฑ์ของรัฐและเอกชน) แบ่งตามการจัดแสดงและวัตถุประสงค์หรือแบ่งตามวัตถุที่จัดแสดง

แนวคิดเกี่ยวกับศิลปะร่วมสมัยในประเทศไทย

ศิลปะที่เป็นผลงานทางประติมากรรม ซึ่งจัดแสดงไว้ในพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยนั้น เป็นการนำแนวคิดของลัทธิศิลปะสมัยเก่ากลับมาใช้ใหม่ โดยมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเรื่องราวหรือลวดลาย บางส่วนให้มีความทันสมัย ทันเหตุการณ์ แต่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ของลักษณะแนวความคิด รูปร่าง รูปทรง ขั้นตอน หรือ วิธีการสร้างงานศิลปะตามยุคสมัยหรือลัทธิเดิม เพราะงานศิลปะร่วมสมัยเป็นสิ่งที่สะท้อนภาวะของคนในยุคปัจจุบันหรือภาวะเวลาที่มีความคาบเกี่ยว อันส่งผลต่อแนวความคิดของผู้คนในชาติในการยกระดับความคิด รวมไปถึงการก่อให้เกิดสุนทรียภาพและความงดงามในการพิจารณางานศิลปะชิ้นนั้นๆ ดังที่เคล้าส์ โอนเฟฟฟ์ (Klaus Honeff) ได้กล่าวไว้ในหนังสือชื่อ “ศิลปะร่วมสมัย” ซึ่งเขาเชื่อว่าศิลปะร่วมสมัยได้เปิดกว้างออกสู่กระแสสังคมและวัฒนธรรมที่อยู่นอกโลกแห่งศิลปะมากขึ้น ดังนั้น “ศิลปะร่วมสมัยไม่เพียงแต่มุ่งให้ความใส่ใจต่อโลกแห่งศิลปะเท่านั้น ไม่ว่าในทิศทางใดก็ตาม มันดูเหมือนสิ่งจำเป็นที่ศิลปะร่วมสมัยจะมุ่งให้ความสนใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วไป และต่อกระแสสังคมวัฒนธรรมโดยรวม”

คำว่า “ศิลปะร่วมสมัย” (Contemporary Art) เป็นคำศัพท์ที่ยากต่อการนิยามความหมายที่ตายตัวและการขีดเส้นแบ่งขอบเขตที่ชัดเจนอีกคำหนึ่ง เพราะมีคำว่า “ร่วมสมัย” ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการบอก “เวลา” อย่างเช่น วิภูจน์ ตั้งเจริญอดิศักดิ์การบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ให้นิยามศิลปะร่วมสมัยไว้ว่า โดยทั่วไปแล้วหมายถึงศิลปะที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาเดียวกันหรือในปัจจุบัน มีความคิดที่สัมพันธ์หรือร่วมสมัยกับคนในยุคปัจจุบัน ไม่สามารถบอกได้อย่างชัดเจนว่าช่วงเวลาใดแน่นอน เป็นเพียงการกล่าวถึงศิลปะอย่างกว้างๆ และจำเป็นต้องใช้ควบคู่กับคำว่า “ศิลปะสมัยใหม่” (Modern

Art) ซึ่งศิลปะทั้งสองคำนี้ไม่สามารถแยกออกจากกัน ได้เด็ดขาดเพราะศิลปะสมัยใหม่ก็มีความหมาย ใกล้เคียงกับศิลปะร่วมสมัย คือ ศิลปะที่เปลี่ยน จากอดีต มาสู่รูปแบบ เนื้อหา และแนวคิดใหม่ๆ (กมลวรรณ จันทวร, 2555)

ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี ขณะที่สอนศิลปะ ให้กับโรงเรียนประณีตศิลปกรรมนั้น ได้คิดริเริ่มให้มีการจัดแสดงผลงานศิลปะของนักเรียนขึ้นในงานฉลอง รัฐธรรมนูญ เป็นงานประจำปีตั้งแต่ พ.ศ. 2480 ซึ่งมีนโยบายปลูกฝังประชาชนให้ตื่นตัวเรื่องวัฒนธรรม และความรักชาติ โดยได้เสนอแนะให้กรมศิลปากรจัด “งานแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ” ขึ้นเป็นครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2492 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการช่วยให้ ประเทศมีความก้าวหน้า เกิดความเคลื่อนไหวในด้าน ศิลปะ และเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนมีความรู้และเข้าใจ งานศิลปะสมัยใหม่

การเติบโตของศิลปะสมัยใหม่ได้รับการ พัฒนาและปรับตัวเองอย่างรวดเร็วจากรูปแบบศิลปะ ไทยโบราณไปสู่รูปแบบแนวผสมผสานตะวันตก อันหลากหลายตามแนวคิดและทัศนะของศิลปินไทย ในเวลาต่อมา มีการรวมตัวของศิลปินและคนในวงการ ศิลปะเรียกร้องให้มีการจัดตั้งหอศิลป์วัฒนธรรมแห่ง กรุงเทพมหานครที่สี่แยกปทุมวัน โดยในปัจจุบันได้ เปิดให้บริการสำหรับประชาชนแล้ว ตั้งแต่ พ.ศ. 2551 เป็นพื้นที่เชื่อมโยงทุนเดิมจากมรดกทางวัฒนธรรม เข้ากับศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่หลากหลาย ประสานการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรส่วนท้องถิ่น เพื่อ สร้างและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหอศิลป์สู่ ระดับมาตรฐานสากล ปัจจุบันมีการจัดตั้งสำนักงาน ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ภายใต้กระทรวงวัฒนธรรม เพื่อทำหน้าที่ดูแลงานด้านศิลปะร่วมสมัย ตาม พระราชบัญญัติการแบ่งส่วนราชการ กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2548 ในส่วนของกระทรวงวัฒนธรรม มีการจัดตั้งหอศิลป์ร่วมสมัย นอกจากนี้ ยังมีหอศิลป์

วัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร หอศิลป์ของสถาบัน อุดมศึกษาที่การจัดการเรียนการสอนด้านศิลปะ อาทิ หอศิลป์มหาวิทยาลัยศิลปากร หอศิลป์จามจุรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หอศิลป์มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ หอศิลป์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เป็นต้น (สำนักงานศิลปวัฒนธรรม, <http://www.ocac.go.th/article-detail-74.html> สืบค้น เมื่อ 4 ม.ค. 2559) ในภาคเอกชน มหาวิทยาลัยต่างๆ ของภาคเอกชนที่มีการเรียนการสอนศิลปะก็มีหอศิลป์ ของตนเอง เช่น หอศิลป์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ หอศิลป์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ของธนาคารกรุงเทพ พิพิธภัณฑ์ศิลปะไทยร่วมสมัย ของคุณบุญชัย เบญจรงคกุล พิพิธภัณฑ์บ้านจิม ทอมป์สัน และแกลเลอรีอีกเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม การพัฒนา ศิลปะร่วมสมัยของไทยยังคงต้องก้าวต่อไปและอาศัย ความร่วมมือของทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชน และศิลปิน ร่วมกันภาคศิลปะไปในต่างประเทศต่อไป

ความหมายของประติมากรรม

ประติมากรรม คือ การสร้างสรรค์รูปทรงสาม มิติโดยการแกะสลัก การปั้นหรือนำส่วนย่อยมา ประกอบเข้าด้วยกันเป็นผลงานชิ้นเดียวกัน และ นำส่วนที่ไม่ต้องการออกจากรูปทรงโดยส่วนรวม (มะลิฉัตร เอื้ออนันท์ 2540:814) (สืบค้นเมื่อ 28 ม.ค. 2559 www.thaigoodview.com/node/73486)

ประติมากรรมเป็นภาษาทางรูปทรง ต้องการ พื้นที่ว่าง (Space) เพื่อแสดงตัวเองและสัมพันธ์ กับสิ่งแวดล้อม หากพิจารณาความหมายของภูมิ สถาปัตยกรรมแล้ว ประติมากรรมซึ่งเป็นศิลปะประเภท หนึ่งจึงมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับภูมิสถาปัตยกรรม โดยตรง (วิชัย สิทธิรัตน์, 2552:84)

ประติมากรรม เป็นงานศิลปะแขนงหนึ่งของ วิชาศิลปะ (Fine Arts) มีลักษณะเป็นรูปทรง 3 มิติ ที่ แสดงความกว้างขวาง ความยาว หรือสูง แล้ว ยัง สามารถแสดงส่วนลึก และขนาดให้ทราบอย่างชัดเจน

มากกว่าศิลปะแขนงจิตรกรรม ให้ความรู้สึกในความงาม ผู้ชมสามารถจับต้อง สัมผัสได้พิจารณาได้อย่างใกล้ชิด ในความงามของรูปร่างและวัสดุที่ใช้ ความงามของพื้นผิวและสีของวัสดุ (สืบค้นเมื่อ 28 ม.ค. 2559 www.thaigoodview.com/node/73486)

ประติมากรรม มีความหมายตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2555 ว่า ศิลปะสาขาหนึ่งจำพวกจิตรศิลป์เกี่ยวกับการแกะสลัก หินอ่อน โลหะ เป็นต้น ให้เป็นรูปหรือลวดลายต่างๆ (สืบค้นเมื่อ 28 ม.ค. 2559 www.thaigoodview.com/node/73486)

สามารถสรุปความหมายของประติมากรรมได้ว่า หมายถึง งานศิลปะแขนงหนึ่งที่อาศัยการสร้างสรรครูปทรงในพื้นที่ว่าง (space) ให้ความหมาย ความงามทางความรู้สึก อันสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม การจัดแสดงผลงานประติมากรรมกลางแจ้ง การติดตั้งแบบถาวรหรือแบบระยะยาว ในสวนสาธารณะในต่างประเทศนั้นมีเป็นจำนวนมาก อันเป็นการเชื้อเชิญให้ประชาชนในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ดังเช่น สวนประติมากรรมแห่งพิพิธภัณฑ์ Hirshhorn ซึ่งได้รวบรวมผลงานประติมากรรมของศิลปินชั้นนำไว้เป็นจำนวนมาก

พิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยเพื่อการเรียนรู้: สวนประติมากรรมแห่งพิพิธภัณฑ์ Hirshhorn

สถาบันสมิธโซเนียน (Smithsonian Institution) เป็นสถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา และพิพิธภัณฑ์ ที่บริหารจัดการและได้รับทุนจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา และจากผู้บริจาคต่างๆ รวมถึงรายได้การจำหน่ายสินค้าและค่าสมาชิกนิตยสาร หน่วยงานส่วนใหญ่ของสถาบันตั้งอยู่ที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. แต่ยังมีพิพิธภัณฑ์

อีกกว่า 19 แห่ง สวนสัตว์ ศูนย์วิจัย และหน่วยงานสนามอีกมากมายอยู่ในเมืองนิวยอร์ก เวอร์จิเนีย ปานามา และที่อื่นๆ มีวัตถุสิ่งของต่างๆ ในความดูแลของพิพิธภัณฑ์มากกว่า 136 ล้านชิ้น

พิพิธภัณฑ์ฮิรชฮอร์น (Hirshhorn Museum) เป็นพิพิธภัณฑ์ในเครือของสถาบันสมิธโซเนียน ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ที่สะสมและแสดงประติมากรรมร่วมสมัยและสมัยใหม่รวมเข้าไว้ด้วยกัน ด้วยการสะสมชุดผลงานศิลปะถาวรของ Hirshhorn ซึ่งออกแบบโดย สถาปนิกนามว่า Gordon Bunshaft และจัดแสดงอยู่ในพื้นที่ส่วนหนึ่งของสถาบันสมิธโซเนียน เป็นพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยและศิลปะสมัยใหม่แห่งสหรัฐอเมริกา และในปัจจุบันมุ่งเน้นไปที่การเก็บรวบรวมการสร้างและการแสดงนิทรรศการช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ในช่วงเวลาที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับศิลปะที่เกิดขึ้นในช่วง 50 ปี (Hirshhorn Museum and Sculpture Garden: About, ARTINFO, 2008, retrieved 2008-07-28)

ในช่วงปลาย ทศวรรษที่ 1930 สมาคมเกรสแห่งสหรัฐอเมริกา ได้รับคำสั่งให้จัดสร้างพิพิธภัณฑ์ศิลปะแห่งชาติ ในขณะที่การเผยแพร่ผลงานศิลปะจะเป็น หอศิลป์แห่งชาติ ซึ่งมุ่งเน้นการแสดงผลงานศิลปะจากดัตช์, ฝรั่งเศส อิตาลี และเป็นการแสดงผลงานศิลปะ ขณะที่ Joseph H. Hirshhorn ในวัยสี่สิบปี เขาประสบความสำเร็จที่ตีจากการสร้างผลงานศิลปะด้วยยูเรเนียม เริ่มสร้างชุดผลงานเกี่ยวกับความประทับใจในความคลาสสิกของศิลปะฝรั่งเศส จากนั้น เขาได้ขยายชุดผลงานของเขาไปในนิวยอร์กและในกรีนนิช ซึ่งเป็นการเผยแพร่ผลงานประติมากรรมให้มีพื้นที่กว้างขวางยิ่งขึ้น ตัวอย่างของเขาดังภาพ

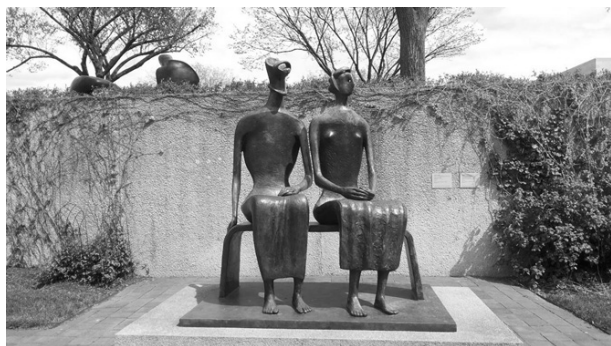
ตัวอย่างผลงานประติมากรรมที่จัดแสดง ณ พิพิธภัณฑ์ ฮีฮอร์น (Hirshhorn Museum)

ภาพที่ 1 ผลงาน: Les Bourgeois de Calais ศิลปิน: Auguste Rodin (1889)

ภาพที่ 2 ผลงาน: Cubi XII (1963)
ศิลปิน: David Smith

ภาพที่ 3 ผลงาน: King and Queen (1952-1953)
ศิลปิน: Henry Moore

ภาพที่ 4 ผลงาน: Lunar Bird; Hirshhorn Museum

ภาพที่ 5 ผลงาน: Williem de Kooning ศิลปิน: Miró

ภาพที่ 6 Henry Moore: Two-Piece Reclining Figure, Points (1973)

ในปี 2013 สว่นประติมากรรมแห่ง พิพิธภัณฑ์ ฮีร์ฮอร์น (Hirshhorn Museum) ได้ดึงดูดผู้เข้าชมมากถึง 645,000 คน โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานจากสถาบันสมิธโซเนียน (Smithsonian Institution) (Patricia Cohen and Carol Vogel, 2014) เบนจามิน ฟอเกอร์ (Benjamin Forgey) ได้กล่าวถึงสว่นประติมากรรมแห่งนี้ว่า ประติมากรรมในสวนสาธารณะทั่วไป มิได้ทำให้เกิดคุณค่าทางจิตใจได้มากขึ้น แต่สิ่งที่ได้มากกว่าความรู้สึก มากกว่าทฤษฎี และมากกว่าการปฏิบัติ คือการออกแบบใหม่ ที่ตอกย้ำความเป็นตัวตน ของสวน เป็นสวนสาธารณะในเมืองสวนสาธารณะสำหรับงานศิลปะ มีการให้บริการผลงานประติมากรรม ที่สำคัญแห่งนี้ (Benjamin Forgey, 1981.) พิพิธภัณฑ์ ฮีร์ฮอร์น (Hirshhorn Museum) เป็นพื้นที่รวบรวมงานศิลปะนามธรรมในเมืองที่ใหญ่ที่สุด และได้กลายเป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีเครื่องหมายทางการค้าขายภาพผลงานศิลปะ (Benjamin Forgey, The Washington Post, 1989)

จากที่ได้กล่าวมาพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยนั้นเป็นเพียงสัดส่วนหนึ่งที่ได้รับรวมและจัดเก็บรักษาคุณค่า มรดกทางปัญญาในความเป็นจิตวิญญาณของมนุษย์ สว่นประติมากรรมแห่งพิพิธภัณฑ์ ฮีร์ฮอร์น (Hirshhorn Museum) เป็นกรณีศึกษาตัวอย่างถึงการยกระดับทางความคิดในเรื่องการอยู่ร่วมกันของงานประติมากรรมกับประชาชน ทำให้สามารถเข้าถึงและเรียนรู้ได้ รวมถึงการสะท้อนกลับทางความคิดระหว่างตัวงานประติมากรรมและผู้ชมงานประติมากรรม อันเป็นการส่งเสริมในทางสร้างสรรค์ ทั้งแนวคิด เทคนิควิธีการในการสร้างผลงาน ประวัติศาสตร์และความสำคัญต่างๆ ที่ศิลปินผู้สร้างได้สอดแทรก ตลอดจนภูมิทัศน์ทั้งดงามและสุนทรีย์ที่เหมาะสม ด้วยทั้งนี้พิพิธภัณฑ์หรือแหล่งเรียนรู้ในประเทศไทยนั้นมียุ่เป็นจำนวนมาก แต่ประเด็นสำคัญที่ควรคำนึงถึงก็คือ การให้ประเทศไทยเกิดวัฒนธรรมหรือค่านิยมในการเรียนรู้ผ่านพิพิธภัณฑ์ให้มากยิ่งขึ้น การได้รับการ

สนับสนุน การบริหารจัดการจากฝ่ายที่เกี่ยวข้อง หรือการช่วยเหลือจากรัฐบาลเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เพราะในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงในการเรียนรู้ พิพิธภัณฑ์ที่มีใช้เป็แหล่งเรียนรู้เพียงอย่างเดียว แต่ควรเสริมสร้างจินตนาการ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่ขยายวงกว้างมากขึ้น ซึ่งพิพิธภัณฑ์ก็ต้องปรับแนวความคิดในการนำประโยชน์ขององค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ การถ่ายทอดมาใช้ในพิพิธภัณฑ์ให้มากขึ้นเช่นกัน ดังเช่น สว่นประติมากรรมแห่งพิพิธภัณฑ์ ฮีร์ฮอร์น (Hirshhorn Museum) ที่ได้อาศัยการออกแบบ การจัดวาง การถ่ายทอดผลงานศิลปะที่อยู่ภายในสวนสาธารณะที่สนับสนุนการเรียนรู้ของทุกเพศทุกวัย

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ จันทวร.(2555).**การบริหารจัดการหอศิลป์ของรัฐในประเทศไทย**.วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลป มหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กานต์วี ฆมเชย.(2557). **รายงานการวิจัยการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์: กรณีศึกษามิวเซียมสยามและพิพิธภัณฑ์บ้านไทยจิมน ทอมป์สัน**.งานวิจัยนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย (แผนงานอนุรักษ์ ส่งเสริม และพัฒนา ศาสนา และ ศิลปวัฒนธรรม ผลผลิต: ผลงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม) ประจำปีงบประมาณ 2557 สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วิชัย สิทธิรัตน์.(2552).**สุจิตร์ประติมากรรม เทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว . คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 22 ธันวาคม 2552-29 ธันวาคม 2553**

- Benjamin Forgey.(1981). *The Washington Post*, September 12, 1981.
- Benjamin Forgey.(1989). *The Washington Post*, November 4, 1989
- ICOM.(2010). *Key Concepts of Museology*. Paris : Armand Colin.
- Patricia Cohen, Carol Vogel .(2014). *Asia Society Museum Director to Lead Hirshhorn*, New York Times.
- ฐานข้อมูลพิพิธภัณฑ์ในประเทศไทย ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน). 2554. (ออนไลน์)
แหล่งที่มา : http://www.sac.or.th/databases/museumdatabase/article_inside.php?id=1266 สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2559.
- มะลิฉัตร เตื้ออานันท์.2540. (ออนไลน์) แหล่งที่มา : www.thaigoodview.com/node/73486 สืบค้นเมื่อ 28 มกราคม 2559 .
- สำนักงานศิลปวัฒนธรรม.2559. (ออนไลน์) แหล่งที่มา : <http://www.ocac.go.th/article-detail-74.html> สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2559 (จาก Silpa : Contemporary Art ไดอารี่ประจำปี 2557 โดยสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม)
- Artbangkok.com.2559. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : http://www.artbangkok.com/detail_page.php?sub_id=59 สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2559.
- Smithsonian.(online).แหล่งที่มา: <http://www.si.edu/about/> สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2559.